

İTÜ
DERS KATALOG FORMU
(COURSE CATALOGUE FORM)

Dersin Adı				Course Name		
Madenlerde Ulaşım ve Su Atımı				Haulage and Drainage in Mines		
Kodu (Code)	Yarıyılı (Semester)	Kredisi (Local Credits)	AKTS Kredisi (ECTS Credits)	Ders Uygulaması, Saat/Hafta (Course Implementation, Hours/Week)		
				Ders (Theoretical)	Uygulama (Tutorial)	Laboratuvar (Laboratory)
MAD 327	5	2.0	4.0	2	0	0
Bölüm / Program (Department/Program)	Maden Mühendisliği (Mining Engineering)					
Dersin Türü (Course Type)	Zorunlu (Compulsory)		Dersin Dili (Course Language)	Türkçe (Turkish)		
Dersin Önkoşulları (Course Prerequisites)	MEK 205 MIN DD veya MEK 205E MIN DD MEK 205 MIN DD or MEK 205E MIN DD					
Dersin mesleki bileşene katkısı, % (Course Category by Content, %)	Temel Bilim (Basic Sciences)	Temel Mühendislik (Engineering Science)	Mühendislik Tasarım (Engineering Design)	İnsan ve Toplum Bilim (General Education)		
	-	-	% 100	-		
Dersin İçeriği (Course Description)	Eğimli kuyularda nakliyat: sabit ve burgulu oluklar. Zincirli konveyörler: kuvvet, güç, zincir uzaması ve ön gerilme hesaplamaları. Skreyperler. Halatlı nakliyat, monoraylar, ana ve kuyruk halat nakliyatı. Doldur-taşı-boşalt, mekik arabalar ve kamyonlar ile nakliyat. Demiryolu nakliyatı: vagonlar, lokomotifler, kapasite ve güç hesapları. Bant konveyörler: çekme-gerdirme kuvvetleri ve güç hesapları. Su geliri kaynakları, önlenmesi ve drenajı. Pompa tipleri, santrifüj pompalar. Pompalama sistemleri. Su drenaj hatlarındaki basınç kayıpları ve güç hesapları. Hidrolik nakliyat (çamur nakliyatı). Haulage through ore pass drifts: chutes and spiral conveyors. Chain conveyors: estimations of force, power, chain elongation and pretension. Slushers. Rope haulage, monorails, main and tail rope haulage. Load-haul-dump, shuttle cars and truck transportation. Rail haulage: cars, locomotives, capacity and power estimations. Belt conveyers: estimations of pulling-tension forces, and power. Mine water sources-prevention-collection-drainage-disposal. Pump types, centrifugal pumps. Pumping systems. Head loss and power estimations in water drainage lines. Hydraulic (slurry) transportation.					
Dersin Amacı (Course Objectives)	1. Yeraltı koşullarında yapılacak nakliyatın önemini kavratmak. 2. Mineral taşımacılığının en ekonomik şekilde nasıl yapılacağını öğretmek. 3. Mineral taşıma araç ve sistemlerini tanıtmak. 4. Mineral taşıma sistemlerini kurma ve organizasyon yapma becerisini kazandırmak 5. Mineral taşıma projelerini yapma ve boyutlandırma becerisini kazandırmak.					
	1. To provide and underline the importance of underground mine transport. 2. To give an ability to organize economical mineral transport 3. To provide knowledge of transport systems and related elements. 4. To project underground mineral transport system. 5. To project pumping systems to pump the mine water.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (Course Learning Outcomes)	Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler. I- Yerçekiminden yararlanarak nasıl taşıma yapılacağını II- Zincirli olukları nasıl kullanabileceklerini III- Skreyper ve LHD yapılan taşımayı IV- Meyilli yollarda yapılan halatlı nakliyatı V- Demiryolu nakliyatı elemanlarını (lokomotif, vagon) hesaplama ve organizasyonunu VI- Lastik bantlı konveyörlerin seçim ve boyutlandırmasını VII. Maden ocaklarına gelecek sularla mücadeleyi, tulumba türleri ve hesaplarını ve su atım tesis tasarımlarını yapma becerisini kazanır.					
	Students who pass the course will be able to: I. learn the way of mineral transport by gravity II. learn how to install and use the chain conveyors III. project and calculate the Scrapers and LHDs IV. project and calculate the rope haulage in inclined galleries V. learn the basic elements of rail haulage, organization and calculation VI. project and calculate the belt conveyor systems VII. fight with the mine water, pump and pumping systems, project and calculate the pumping systems					

Ders Kitabı (Textbook)	-		
Diğer Kaynaklar (Other References)	Darling, P., (Ed.) 2011. SME Mining Engineering Handbook (3rd Edition), Vol. 1-2, ISBN: 978-0-87335-264-2, 1984 pages. Peng, S.S., 2006. Longwall Mining, 2nd edition. SME, ISBN : 9780471868811, 621 p. Cherkassky, V.M., 1985. Pumps Fans Compressors. Mir Publisher, 388 pages. Bachstroem, R.H., 1985. German Longwall Mining: Facts and Figures. Essen, ISBN: 3773904606, 147 pages. Stefanko, R., 1983. Coal Mining Technology–Theory and Practice. C.J. Bise (ed.), SME. Hustrulid, W.A., (Ed.), 1982. Underground Mining Method Handbook. SME, ISBN-10: 089520049X, 1754 pages. Brook, N., 1971. Mechanics of Bulk Materials Handling. Butterworths, ISBN:0408700734, 166 pages.		
Ödevler ve Projeler (Homework & Projects)	1. Zincirli konveyör tasarım parametrelerinin hesapları 2. Halatlı nakliye sistemlerinin tasarım parametrelerinin hesapları 3. Drenaj sistemlerinin tasarım parametrelerinin hesapları 1. Estimation of design parameters of chain conveyors 2. Estimation of design parameters of rope haulage in inclined galleries 3. Estimation of design parameters of water drainage systems		
Laboratuvar Uygulamaları (Laboratory Work)	-		
Bilgisayar Kullanımı (Computer Use)	-		
Diğer Uygulamalar (Other Activities)	Kısa Sınavlar Quizzes		
Başarı Değerlendirme Sistemi (Assessment Criteria)	Faaliyetler (Activities)	Adedi (Quantity)	Değerlendirmedeki Katkısı, % (Effects on Grading, %)
	Yıl İçi Sınavları (Midterm Exams)	1	20
	Kısa Sınavlar (Quizzes)	2	20
	Ödevler (Homework)	3	20
	Projeler (Projects)	-	-
	Dönem Ödevi/Projesi (Term Paper/Project)	-	-
	Laboratuvar Uygulaması (Laboratory Work)	-	-
	Diğer Uygulamalar (Other Activities)	-	-
	Final Sınavı (Final Exam)	1	40

HAFTALIK DERS PLANI

Hafta	Konular	Dersin Öğrenme Çıktıları
1	Giriş. Genel bilgi.	I
2	Dikey nakliyat, oluklar, spiral oluklar.	I
3	Zincirli konveyörler.	II
4	Zincirli konveyörlerde uzama, öngerilme, motor gücü hesapları.	II
5	Skreyper tipleri ve yapıları, uygulama koşulları, seçim kriterleri. LHD tipleri ve yapıları, uygulama koşulları, seçim kriterleri.	III
6	Lokomotif nakliyatı. Vagonlarda dönme dirençleri, kanca kuvvetleri ve güç hesapları.	V
7	Vagon sayısı belirleme, lokomotif performans hesaplama. Elektrikli lokomotifler.	V
8	Dizel lokomotif performansları. Raylı nakliyat sistemlerinde iş sağlığı ve güvenliği.	V
9	Tramvaylar ve akülü lokomotifler. Yapıları ve tipleri.	V
10	Eğimli galerilerde nakliyat. Halatlı nakliyat tipleri ve temel ilkeleri. Ana ve kuyruk halat nakliyatının temel prensipleri ve hesapları. Halatlı nakliyatın iş sağlığı ve güvenliği.	IV
11	Madenlerde su atımı, su geliri kaynakları, su gelirin önlenmesi. Yeraltı suyu barajları, su kapıları, su pompalama sistemleri.	VII
12	Santrifüj pompalar ve piston pompalar. Pompa seçimi, güç ve kapasite hesapları. Hidrolik nakliyat, hesaplamalar ve uygulamalar.	VII
13	Bant konveyör tipleri ve yapıları. Bant yapısı. Kapasite ve güç hesaplamaları.	VI
14	Bant konveyör tamburlarında çevresel kuvvet, gerdirme sistemleri. Optimum gerdirme kuvveti hesaplamaları.	VI

WEEKLY COURSE PLAN

Week	Topics	Course Learning Outcomes
1	Introduction. General Information.	I
2	Transport in steep faces, chutes, spiral chutes.	I
3	Calculation of chain conveyors, tension in chains.	II
4	Chain elongation, pretension, power calculations.	II
5	Type and structure of scrapers, conditions of application, selection criteria. Type and structure of LHDs, conditions of application.	III
6	Locomotive transport. Rolling resistance of mine cars, tractive force of locomotive, power calculation.	V
7	Determination of train size, determination of locomotive performance. Study of electrical locomotive performances.	V
8	Performance study of diesel locomotives. Safety regulations in underground rail transport.	V
9	Structural characteristics of trolley and battery locomotives. Type and structure of mine cars.	V
10	Transport in inclined galleries. Type and principle of rope haulage. Principles and estimations of main and tail rope haulage systems. Safety regulations.	IV
11	Water drainage in mines, origin of mine water, preventing of water entrance. Underground water dams, water doors, type of pumping systems.	VII
12	Centrifugal and reciprocating pumps, structures. Capacity and power calculation of piping system, pump selection. Hydraulic transport of mineral, calculations, applications	VII
13	Type and structure of belt conveyor tracks. Structure of belt conveyors. Calculations of belt conveyors.	VI
14	Peripheral force in belt conveyor drum, system of tension. Calculation of optimum belt tension.	VI

Dersin Öğrenci Çıktıları ile İlişkisi

No	Programın mezuna kazandıracığı bilgi ve beceriler (Öğrenci Çıktıları)	Katkı Seviyesi		
		1	2	3
1	Mühendislik, fen ve matematik ilkelerini uygulayarak karmaşık mühendislik problemlerini tanımlama, formüle etme ve çözme becerisi			X
2	Kamu sağlığı, güvenliği ve refahı etmenlerini ve yanı sıra küresel , kültürel, toplumsal, çevresel ve ekonomik unsurları da göz önünde bulundurarak belirli gereksinimleri karşılayacak çözümleri üretmek için mühendislik tasarımı uygulama becerisi			X
3	Farklı nitelikteki kitleler ile etkin bir biçimde iletişim kurma becerisi			
4	Mühendislik uygulamalarında mesleki ve etik sorumlulukların farkında olma ve mühendislik çözümlerinin küresel, ekonomik, çevresel ve toplumsal bağlamda etkilerini göz önünde tutan bilgiye dayalı karar verme becerisi			X
5	Birlik içerisinde liderlik sağlayan, katılımcı ve kapsayıcı bir ortam oluşturan, amaçlar belirleyen, görevlere planlayan ve hedeflere ulaşan üyelerden oluşan bir takımda etkin işlev görme becerisi			
6	Uygun deneysel çalışma geliştirme ve yürütme, veri değerlendirme ve yorumlama ve sonuç çıkarmada mühendislik muhakeme yetisini kullanma becerisi			
7	Uygun öğrenme stratejileri kullanarak yeni bilgi edinme ve gerektiğinde ve gereğince uygulama becerisi			

1: Az, 2. Kısmi, 3. Tam

Relationship between the Course and Student Outcomes

No	Student Outcomes	Level of Contribution		
		1	2	3
1	an ability to identify, formulate, and solve complex engineering problems by applying principles of engineering, science, and mathematics			X
2	an ability to apply engineering design to produce solutions that meet specified needs with consideration of public health, safety, and welfare, as well as global, cultural, social, environmental, and economic factors			X
3	an ability to communicate effectively with a range of audiences			
4	an ability to recognize ethical and professional responsibilities in engineering situations and make informed judgments, which must consider the impact of engineering solutions in global, economic, environmental, and societal contexts			X
5	an ability to function effectively on a team whose members together provide leadership, create a collaborative and inclusive environment, establish goals, plan tasks, and meet objectives			
6	an ability to develop and conduct appropriate experimentation, analyze and interpret data, and use engineering judgment to draw conclusions			
7	an ability to acquire and apply new knowledge as needed, using appropriate learning strategies			

1: Low, 2. Partial, 3. Full